

Het toepassingsgebied van deze norm is beperkt tot ongewapende prefab betonelementen voor verharding van oppervlakken voor voetgangers- en ander verkeer en voor toepassing op daken. Waterdoorlatende stenen vallen daarbuiten. De zichtbaarheid van de stenen en eventuele speciale voorzieningen om ze beter "aan te voelen" (voor visueel gehandicapten) worden ook evenmin in deze norm behandeld. Het onderscheid tussen straatsteen en tegel wordt gemaakt op grond van de verhouding van de lengte tot de dikte (voor tegels moet deze > 4 zijn). De gestelde beperkingen aan de afmetingen gelden niet voor hulpstukken.

De grondstoffen voor de productie moeten voldoen aan de eisen van de producent van de tegels zoals die in zijn gegevens voor de productiecontrole zijn vastgelegd. Materialen waarvan de overeenkomstigheid met relevante eisen voorafgaandelijk bewezen is, hoeven niet bijkomend te worden gekeurd. Voor materialen waarvoor dit niet het geval is, geeft bijlage A een referentieschema met de vereiste proeven en beproevingsfrequenties. Asbest of materialen die asbest bevatten, zijn niet toegelaten.

Eventuele oppervlakbehandelingen zijn toegestaan en moeten door de producent worden beschreven. Een eventuele deklaag moet ten minste 4 mm dik zijn.

De norm onderscheidt de volgende eigenschappen:

- geometrie (afmetingen, vlakheid, diagonalen) en toelaatbare afwijkingen;
- duurzaamheid (bepaald aan de hand van de wateropname of de vorst-dooibestendigheid);
- buigtreksterkte, met eisen voor de karakteristieke en de individuele waarden (drie klassen) Hulpstukken die niet kunnen worden beproefd zoals de norm voorschrijft, moeten niet bijkomend worden beproefd als de betonkwaliteit dezelfde is als voor de standaardelementen. De norm gaat ervan uit dat deze hulpstukken aan dezelfde prestatie-eisen kunnen voldoen als de standaardtegels;
- weerstand tegen afslijting;
- stroefheid van het oppervlak, om voldoende slip- of glijweerstand te garanderen;
- breuklast;
- eventuele isolerende eigenschappen (door de producent aan te geven);
- visueel aspect (aanzien, textuur, kleur)

De vuurvastheid moet niet worden beproefd.

Voor een aantal van de bovengenoemde eigenschappen voorziet de norm ook in een klasse 1. Dit wil zeggen dat de effectieve prestatie voor die eigenschap niet bepaald werd en dat er dus ook geen garanties worden gegeven.

De norm geeft aan welke procedures gevolgd moeten worden om de conformiteit van het product aan te tonen. Voor de controle staat de norm toe dat bepaalde proeven worden uitgevoerd op fabriekten die, voor een bepaalde eigenschap, typerend zijn voor een groep van producten. De norm geeft aan welke keuringsfrequenties voor de verschillende eigenschappen moeten worden toegepast en welke criteria daarbij gelden om ze goed te keuren.

Behoud van de kwaliteit van de tegels moet worden gewaarborgd door een productiecontrolesysteem in te voeren. De norm bepaalt de onderdelen die dit systeem minimaal dient te omvatten. Zij geeft aan met welke frequenties de verschillende eigenschappen moeten worden beproefd. Voor de beoordeling van de wateropname en de buigsterkte laat de norm de mogelijkheid om de resultaten individueel of statistisch te interpreteren.

De norm geeft aan hoe de prestaties in de aanduiding van de tegels moeten worden weergegeven.

Bijlage A

Bijlage A geeft een voorbeeld van een controleschema voor de verschillende te verifiëren onderdelen in het productiecontrolesysteem (grondstoffen, productie-uitrusting, productieproces, eindproduct, identificatie, beproevingsuitrusting). Er wordt beschreven hoe de controlefrequentie moet worden aangepast aan de verkregen resultaten.

Bijlage B

Bijlage B beschrijft een procedure voor de keuring van afgebakende partijen betontegels.

Bijlage C → K

De bijlagen C tot en met K geven bijkomende details over de beproevingsmethoden voor de verschillende eigenschappen.

Bijlage ZA

Voor producten binnen het toepassingsgebied van de norm geldt verplichte CE-markering. De te volgen procedure is het zogenoemde “AoC-niveau 4”. Er moet dus geen beroep worden gedaan op derde partij. Producten waarvan de conformiteit onderzocht en aangetoond is, kunnen CE-gemarkeerd worden.

Bijlage ZA geeft ook aan welke eigenschappen in de norm geharmoniseerd zijn en waarvoor dus een prestatie moet worden verklaard. Voor elke geharmoniseerde eigenschap (behalve de sterkte) staat de norm toe dat de “NPD (No Performance Determined)”-optie wordt gebruikt als er geen wettelijke eisen zijn in het land waar het product zal worden verwerkt.

Norm EN 1339 wordt in België aangevuld met NBN B21-211. De Belgische aanvulling schuift met betrekking tot vorm en afmetingen bepaalde typen naar voren. Voor een aantal niet-geharmoniseerde eigenschappen zijn enkel de strengere klassen uit de Europese norm overgenomen. Afhankelijk van de toepassing van de tegels stelt NBN B21-211 bepaalde eisen. De toepassing van NBN B21-211 is vrijwillig en vormt de grondslag voor de toekenning van het vrijwillige BENOR-merk.

Referenties

- NBN EN 1339:2003: Betontegels – Eisen en beproevingsmethoden